

fonder valliable Commissie daar toe te hebben: Ende ten einde dat deese Onse teegenwoordige Ordonnantie ende Placaate volkoomen ende agtervolgt mag worden, ende niemand daar van ignorantie en pretendeere, soo lasten ende ordonneeren Wy den eersten Deurwaarder van den Hove van Holland, hier op verfogt, het inhouden van deesen te publiceeren alomme binnen de Steeden ende Vlekken van den Lande ende Granffchap van Holland Ons toegedaan. zynde, daar men gewoonlijk is Publicatie te doen; des ten oirkonde hebben Wy deese met Onsen Naame geteekent, ende Ons secreete Zeegel daar beneevens laten drukken in Placaate.

Gegeeven tot Delft, op den vier en twintigsten January vyftien honderd drie en seeventig.

Ondergeteekent,
Guillaume de Naau.

Ende wat laager,
By bevel van sijne Excellencie,
Geteekent,
N. Bruninck.

*Placaat op
het stuk van
de Munte, hou-
dende den cours
ende gang van
de Goude en
Silvere Pen-
ningen, &c.*

WILHELM, &c. Den eersten gewooren Exploictier van de Kamer van den Raade in Holland, hier op verfogt, Saluyt. Alsoo tot onderhoud van de Koopmanschap, Handel, ende Neeringe van Holland, ende den gemeenen welvaaren des selven Lands, onder anderen dienlijk ende noodfaakelijk is, goede toefigt genodmen ende ordre gestelt te worden op de Munte, cours ende loop van den Gelde, ten einds het selve fijnen gang binnen den voornoemden Lande van Holland, tot geen minder nogte laager waardye heeft, dan in andere omleggende Landen ende Provincien, ook by het stroien ofte uitsteecken van eenige valsche, verboden ofte vreemde ende onbekende Munte, voortaan niemand bedrogen en mag worden, maar dat ter contrarie een iegelijk van de goedheid des Gelds te beeter verfeekert zy, door eenig teeken daar op te slaan, met goede kennisse van de Gewoorens ende Gecommitteerden daar toe in de Steeden te verordineeren; ende dat meede van den Gelde binnen den selven Lande van Holland te vertieren, een kleine partye ten minsten quetsse ende verlies van een iegelijk ten gemeenen behoefte en de saake des Lands bekeert ende verstrekt te worden. Soo is't: Dat Wy na voorgaande deliberatie, met die van den Raade in Holland hier op gehad, by advis van de Staaten der selver Landen, in den naame ende van weegen des Konings, Onsen genadigsten Heere, geordonneert hebben, ende ordonneeren by deesen, in den eersten, dat van nu voortaan geen Geld, Goud ofte Silver, binnen den Lande van Holland ontfangen, uitgegeeven, nog uitgebooden en sal moogen worden, directelijk nog indirectelijk, onder wat pretext ofte dekfel dat het soude moogen zyn, dan het gunt by de voornoemde Gewoorens en Gecommitteerden van de Staaten, in de beslooten Steeden daar toe gestelt, alvooren met een seker Stempel ofte Teeken gemarqueert ende geteekent sal zyn, op de verbeurte van het Geld, contrarie deesen ontfangen, uitgegeeven ofte uitgebooden voor de eerste reise, de eene helft van dien te bekeeren ten behoefte van den Officier, en de andere ten behoefte van den Aanbrenger; ende voor het andere, derde, ofte meer rei-

reizen op arbitraale correctie naar gelegenheid der saaken, booven de verbeurte van het Geld; welverstaande, dat hier van uitgesondert is ende blyven sal alle Paiementen ende kleine Muntebeneeden een halve Reaal van seeven grooten, ende fullen alle halve Realen ende andere hooger Munten van Silver ende Goud geteekent moeten worden als vooren, dewelke alsoo geteekent zynde, tot sulken hoogen waardye gangbaar weesen, ende over sulks ontfangen ende uitgegeeven fullen worden, als hier na verklaart staat; des sal daar af tot des gemeene Lands behoef koomen, ende by den geenen die het selve doet teekenen, voor den tyd van een jaar sonder interest ofte profyt geleent worden soo veel als de verhooginge van het selve geteekent Geld beloopt, ende hier na op elke Specie van dien geseit sal worden, alles onder behoorlijke Obligatie ende Brieven van Verbande, van soo veel by de Staaten van den Lande ten uitgang van het voorschreeve jaar wederomme te keeren ende te betaalen ten profyte van den geenen, die het selve in dier voegen als booven geleent fullen hebben, ofte van den Houder der selver Obligatien, welke Obligatien de voornoemde Gecommitteerden van de Staaten tot den ontfang van de geleende Penningen, uit den naame ende tot laste van deselve Staaten sal onderteekenen; als volkoomentlijk daar toe mits deesen geauthoriseert; ende sal sulks van alle Specien van Geld, ontfangen hebbende het voorschreeve teeken, geleent worden, ende daar na het selve sijnen loop en gang hebben voor den prys ende waardye als hier na volgt; te weeten, van den gouden Reaal, die voortaan loop ende gang sal hebben tot vier guldens twee stuivers, sal geleent worden agt stuivers; van den halven gouden Reaal tot twee guldens eene stuiver, sal geleent worden vier stuivers; van den gouden Carolus-Gulden tot seeven en twintig stuivers, drie stuivers; van den Keisers Kroon, ende de Kroone van Vrankryk met de Sonnen, tot twee guldens tien stuivers, ses stuivers, de halve naar advenant; van den ouden Franschen Kroon, tot twee guldens neegen stuivers, vyf stuivers, de halve naar advenant; van den Andries-Gulden, ende den nieuwen Bourgondischen Goud-Gulden, tot neegen en dertig stuivers, vier stuivers, den halven Andries naar advenant; van den Philips-Gulden, tot vyf en dertig stuivers, vyf stuivers, den halven naar advenant; van den Wilhelmi-Schild, tot neegen en dertig stuivers, vier stuivers, den halven naar advenant; van den Goud-Gulden, tot neegen en dertig stuivers, vier stuivers; van den gouden Leeuw, tot drie guldens, seeven stuivers, de halve en vierendeelen naar advenant; van den gouden Vlies, ende den dubbelden Philips-Gulden, tot drie guldens tien stuivers, tien stuivers; van den dubbelden Ducaat van Spaignen, tot vyf guldens, tien stuivers; van den enkelden Ducaat van Spaignen, den Ducaat van Hongaryen, den Gouden Ryder, den Saluyt, ende den Crusaat van Portugaal met den korten Kruyce, tot twee guldens vyftien stuivers, vyf stuivers; van den Crusaat met den langen Kruyce, tot twee guldens veertien stuivers, vyf stuivers; van den Rosenobel, tot ies guldens tien stuivers, tien stuivers, den halven ende vierendeelen naar advenant; van den Henricus ende Vlaamschen Rosenobel, tot vyf guldens tien stuivers, agt stuivers, den halven ende vierendeelen naar advenant; van den dubbelden Ducaat van Italien, tot vyf guldens agt stuivers,

vers, agt stuivers; van den enkelden Ducaat van Italië, tot twee guldens veertien stuivers, vier stuivers; van den Pistolet, tot twee guldens agt stuivers, zes stuivers; van den Angelot van Engeland, tot vier guldens twee stuivers, agt stuivers, den halven naar advenant; van den Angelot met de O in het Schip, tot drie guldens agtien stuivers; van den Gelderschen Ryder, tot dertig stuivers, drie stuivers; van den Gulden van Campen, Deeventer en Zwol, tot agt en twintig stuivers, drie stuivers; van den Davids-Gulden, tot zes en twintig stuivers, vier stuivers; van den Konings Daalder, die voortaan loop ende gang hebben sal tot twee guldens, sal geleent worden vier stuivers, den halven naar advenant; van den Bourgondischen ende Ryksdaalder, tot zes en dertig stuivers, vier stuivers, de halve ende vierendeelen naar advenant; van den silveren Carolus-Gulden, tot zes en twintig stuivers, drie stuivers; van den Spaanschen silveren Reaal, van veertien stuivers, tot zestien stuivers, twee stuivers; van den Testoen van Vrankryk, tot twaalf stuivers, twee stuivers; van de Testoenen van Lotharingen, tot elf stuivers, twee stuivers; van de Stukken van seeven tot agt stuivers, eene stuiver, van den Reaal van seeven grooten, tot vier stuivers, een halve stuiver, van den Phrikkenburger ofte Krabbelaar, tot vyfthalve stuiver, een halve stuiver; de Vliessen fullen voortaan cours ende gang hebben tot drie stuivers en een half, den silveren Penning van vyf grooten, tot vyf en een half groot, de Stukken van drie en een half groot, tot twee stuivers; de Vieryffers, tot vyf grooten, de halve naar advenant; de dubbelde Stuivers, vier en een half groot; den Penning van twee blanken, tot drie en een half groot; de Saffenaars van elf duiten, tot drie groot; den Braspenning, tot elf duiten; den stuiver, tot neegen duiten; ende en sal niemant hem vervorderen het voorschreeve Teeken te contrefeiten, ofte op eenig Geld te slaan dan die geene, die daar toe gelaft sullen zyn, op poene van de Galge, Ende ten einde dat van deese Onse jeegenwoordige Ordonnantie, Statuyt ende Verbod niemant daar van ignorantie en soude moogen pretendeeren, soo lasten ende ordonneeren Wy U, den inhouden van deesen te publiceeren, alomme binnen de Steeden en Vlekken van den Lande en Graafschappe van Holland, Ons toegedaan zynde, daar men gewoonlijk is Uitroepinge en Publicatie te doen; beveelende voorts alle Officieren, Justicieren, Dienaaren en Onderzaaten der Koninglijke Majesteit, dat sy U dit doende ernstelijk verstaan ende obedieeren, ende het inhouden van deesen volkoomen ende agtervolgen, sonder eenig faveur, gunste, dissimulatie ofte verdrag.

Gegeeven tot Delft, onder Onsen Zegel hier aan gehangen in
Placaate, den seevenden February 1573.

Onderteekent,

Guillaume de Nassau.

Op de plyke stond geschreeven,

By bevel van sijne Excellencie,

Geteekent,

N. Brunck.

WIL-